

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: Pfv.V.21.093/2021/2.

A tanács tagjai:

Dr. Bartal Géza a tanács elnöke

Dr. Magosi Szilvia előadó bíró

Dr. Puskás Péter bíró

A felperes:

felperes neve és címe

A felperes képviselője:

Dr. Szabó K. László ügyvéd (cím1

Az alperes:

alperes neve és címe

Az alperes képviselője:

Mayer M. Balázs Ügyvédi Iroda (cím2

A per tárgya:

Támogatás megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 1.Gf.75.161/2021/9-II.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Pesti Központi Kerületi Bíróság 34.P.302.421/2020/9.

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes jogelődje (a továbbiakban: alperes), mint támogató és a felperes, mint kedvezményezett között 2007. augusztus 8-án támogatási szerződés jött létre. A szerződésben a felperes kutatás-fejlesztési projekt megvalósítását, az alperes 25.000.000 forint összegű vissza nem térítendő támogatás nyújtását vállalta. Az alperes 2007. augusztus 30-án átutalt a felperesnek 22.500.000 forint előleget. A szerződés 3.4. pontja szerint a további előlegrész kérelemre, indokolt esetben és az előző előlegrész, valamint vállalt saját forrás arányos összegének felhasználásáról szóló beszámoló és pénzügyi elszámolás elfogadását követően volt engedélyezhető. A 3.5. pont tartalmazta, hogy az előleg igénybevétele esetén a támogatási összeg utolsó 10%-a csak a szakmai és pénzügyi záróbeszámoló elfogadása után folyósítható. A 6.1. pont szerint a felperes a kifizetésekre vonatkozó igénylések alátámasztása céljából köteles volt a projekt megvalósításáról munkaszakaszonként szakmai jelentést készíteni. A 6.3. pont alapján a projekt megvalósításáról szóló szakmai beszámolókat az elért eredmények dokumentálásával kellett benyújtania a szerződésben megjelölt határidőkre. A felperes 2009. április 9-én igénylést nyújtott be a támogatás fennmaradó 2.500.000 forint összegére. Az alperes által elrendelt hiánypótlási felhívásokat követően megküldte a projekt befejezéséről készült zárójegyzőkönyvet. Az alperes értesítette, hogy a szakmai beszámolója elutasításra, a projekttel kapcsolatos támogatás kifizetése felfüggesztésre került. Az elutasítás indoka, hogy a projektben tervezett részfeladatok egy része nem valósult meg, illetve a projektben megvalósított munkák nem tekinthetők a projekt részének, szakmailag nem részei az eredeti projekt-tervnek. A felperes válaszelevelében vitatta, hogy a pályázatban tervezett részfeladatok nem valósultak meg. Az alperes a 2010. július 20-án kelt levelében elállási nyilatkozatot közölt a felperessel, és felhívta a folyósított támogatás teljes összegének visszafizetésére. Az elállását egyebek mellett azzal indokolta, hogy a szakértők negatívan értékelték a felperes szakmai beszámolóját (2. számú elállási ok). A felperes nem tett eleget a felhívásnak, ezért az alperes bírósági eljárást indított vele szemben. A 22.500.000 forint és késedelmi kamata megfizetése iránt előterjesztett keresetét elutasító elsőfokú ítéletet a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 73.Pf.634.505/2019/4. számú ítéletével helybenhagyta.

[2] A felperes keresetében elsődlegesen a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 298. § *a)* és *b)* pontja alapján, másodlagosan a Ptk. 318. § (1) bekezdése alapján 2.500.000 forint és késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Előadta, hogy a támogatási szerződés 3.4. pontja szerint az alperes köteles lett volna a támogatási összegből még fennmaradó előlegrész megfizetésére, ennek azonban szerződésszegő módon nem tett eleget. A folyósított előlegrész visszafizetése iránti igényét arra hivatkozással utasította el a bíróság, hogy jogszerűtlen volt az elállása. Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletével helyt adott a keresetnek. Az indokolásában kifejtettek szerint a felperes szerződésszerűen teljesítette a támogatási szerződést, így a támogatás teljes összegére jogosult. A Ptk. 298. § *b)* pontja alapján megilleti a keresetben kért 2.500.000 forint.

[4] Az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésében az alperes előadta, hogy a támogatási szerződés 7.5. pontja alapján a záróbeszámoló elfogadásáról vagy elutasítás esetén a további eljárásról a támogató a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap kezeléséről és felhasználásáról szóló 133/2004. (IV. 29.) Korm.rendelet 19. § (2)-(3) bekezdésében foglaltak szerint dönt. Ha bíróság meg is állapította a támogatási szerződés fennállását, nem lett volna figyelmen kívül hagyható a szerződés által előírt jogszabályi rendelkezésre alapított eljárásrend. Miután a záróbeszámoló elfogadása nem valósult meg, a támogatási összeg fennmaradó részének kifizetése, a támogató erre vonatkozó kötelezése a szerződés feltételei szerint időelőtti.

[5] A másodfokú bíróság ítéletével megváltoztatta az elsőfokú ítéletet és elutasította a keresetet. Az indokolás szerint a kereseti követelés elbírálása során a támogatási szerződés 3.4. és 3.5. pontjaira volt figyelemmel. Ezek a rendelkezések a felperes szerződéses kötelezettségének teljesítésétől függetlenül az előlegrészek kifizethetőségének feltételrendszerét tartalmazzák. A szerződési feltételek helyes értelmezése szerint, ha a beszámolókat az alperes nem fogadja el, a felperes további kifizetés követelésére nem válik jogosulttá, az alperes további kifizetésre nem kötelezhető. A felperes a kifizetés alapjául szolgáló feltételeket nem teljesítette, ezért az alperes alappal tagadta meg a támogatási összeg utolsó 10%-a folyósítását. A felperes arra vonatkozó – szakértői – bizonyítást sem ajánlott fel a jelen perben, hogy az alperes jogellenesen tagadta meg a beszámolók elfogadását. A korábbi perben hozott ítéletek ennek igazolására nem voltak alkalmasak. Az alperes keresete folytán a bíróságok az elállás jogszerűségét és a már kifizetett előleg visszafizetésének követelhetőségét vizsgálták, így az anyagi jogerőhatás a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 360. § (1) bekezdése alapján a jelen perben elbírált követelésre nem terjed ki.

[6] A felperes a jogerős ítélet ellen felülvizsgálattal élt és a felülvizsgálati kérelemmel együtt kérelmet nyújtott be a felülvizsgálat engedélyezése iránt.

[7] A felülvizsgálati kérelemben a Ptk. 298. § *a)* és *b)* pontja, a Pp. 2. § (2) bekezdése, 268. § (2) bekezdése, 279. § (1) bekezdése, 323. § (3) bekezdése, 346. § (4)-(5) bekezdése megsértése okán elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet helybenhagyását, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. A harmadlagos felülvizsgálati kérelme az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítására irányult. Az anyagi jogi jogszabálysértés vonatkozásában előadta, hogy a Kúria Pfv.V.20.425/2020/4. számú ítéletével hatályában fenntartott jogerős ítélet szerint teljesítette a támogatási szerződést, az alperes elállása jogszerűtlen volt. Ennek alapján az a nyilvánvaló és egyetlen következtetés vonható le, hogy a pályázati cél megvalósult, jogosult a hátralékos támogatási előlegre. A felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős ítélet a szerződésszerű teljesítés, az alperes terhére eső kötelezett késedelem „contra legem” értelmezését adta.

[8] A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmét a felperes a Pp. 409. § (2) bekezdés *b)* pontjára és a 409. § (3) bekezdésére alapította.

[9] A Pp. 409. § (2) bekezdés *b)* pontja körében kifejtett érvelése szerint a támogatási ügyek, az állam (állami szerv) fizetési kötelezettségével, közpénzekkel kapcsolatos perek

nagy számban jelentkeznek, ezért a vizsgált jogkérdés túlmutat az egyedi ügyön. Az Alaptörvény X. cikk (1) bekezdése és XXVI. cikke szerint az állam törekszik az új műszaki megoldásoknak és a tudomány eredményeinek alkalmazására. Az Európai Unió Bizottságának a kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatások keretrendszeréről szóló 2014/C 198/01. sz. közleménye szerint a kutatás, fejlesztés és innováció előmozdítása fontos uniós cél. A felperes ezzel összefüggésben a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény 1. § (1) bekezdésére, 2. §-ára és az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 48. § (1) bekezdés *b)* pontjára, (4) bekezdésére, 48/A. § (1) bekezdésére is hivatkozott. Előadta, hogy a Központi Statisztikai Hivatal támogatási szerződésekkel kapcsolatban közzétett 2019. évi területi statisztikája a kérdés társadalmi súlyát és jelentőségét, közgazdasági és pénzügyi adatait részleteiben is igazolja. Alapvető jogkérdésként merül fel továbbá az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése. A polgári jogi jogviszonyban a kötelezettségvállalási jogkört gyakorló személy a támogatás nyújtására köteles. A bírósági igényérvényesítés lehetősége pedig olyan jellegű társadalmi kérdés, amely jogállami alapkövetelmény. A felperes ezen kívül a Ptk. 1. § (1) bekezdését, 28. § (1) bekezdését valamint a Polgári Törvényről szóló 2013. évi V. törvény 1:1. §-ára, 3:405. § (1) bekezdésére hívta fel. Álláspontja szerint nem szabad, hogy a felülvizsgálattal támadott jogerős ítélet a támogató jogszerűtlen eljárásából eredő jogkövetkezmények alóli mentesülésére, a hibás gyakorlat fenntartására vezessen.

[10] A Pp. 409. § (3) bekezdésében foglalt engedélyezési ok vonatkozásában a felperes egyrészt a Kúria Pfv.V.20.425/2020/4. számú és a BH2012. 263 számon közzétett eseti döntésére hivatkozott. Érvelése szerint az utóbbi eseti döntésben Kúria kifejtette, hogy a Ptk. 320. § (1) bekezdése szerinti elállási jog rendeltetéséből következően az elállás a szerződésszerű teljesítés után már nem gyakorolható, mert ilyen teljesítés a szerződést megszünteti, tehát már nincs mitől elállni. Az adott esetben ezt a jogkérdést az előzményi peresben eljáró bíróságok már jogerősen eldöntötték. A BH2021. 230 számon közzétett eseti döntésből következően a támogatási szerződéstől való elállást Magyarország, valamint az Európai Unió pénzügyi érdekeit sértő szabálytalanság megállapítása és a támogatási szerződésben vállalt kötelezettség megszegése alapozhatja meg. A jelen esetben az alperes nem folytatott le szabálytalansági eljárást, a szabálytalanság fel sem merült, de a kifizetést megtagadta. A Kúria BH2020. 381 számon közzétett határozata szerint a támogatási kérelemmel és támogatói okirattal létrejövő szerződéses jogviszonyban, amely a 272/2014. (XI. 5.) Korm.rendelet 3. § (1) bekezdés 54. pontja alapján polgári jogi jogviszony, a támogatási összeg kifizetése iránti igény polgári perben érvényesíthető. A jelen ügyben a másodfokú bíróság a bírói gyakorlattól eltérően értelmezte az elálláshoz és jogkövetkezményeihez, a szerződés teljesítéséhez, a kötelezeti késedelemhez és kártérítéshez, a határozott idejű szerződés lejártához kapcsolódó anyagi jogi előírásokat. Alaptalan az a jogértelmezése, hogy a jogszerűtlen elállás támogatási szerződést nem szüntette meg és egy jogszerűtlen elálláshoz, eljáráshoz nem kapcsolódnak az alperes terhére a késedelemhez és a kártérítéshez fűződő polgári jogi jogkövetkezmények. A másodfokú bíróság a Kúria határozataitól és a bírósági gyakorlatra vonatkozó iránymutatásaitól eltérően értelmezte továbbá a szakértői bizonyítás Pp. szerinti funkcióját, a bizonyítási eljárásban betöltött szerepét, szükségességét. A felperes ezzel kapcsolatban a BH1987. 411 számon közzétett eseti döntésre hivatkozott. Előadta még, hogy a felülvizsgálattal támadott jogerős ítélet eljárásjogi kérdésben a BH1993. 768, BH2013. 119, BH2006. 403, EBH2006. 1526, BH1996. 973, BH1999. 44, BH1994. 196, BH1994. 85. számon közzétett eseti döntésektől is eltér.

[11] A Kúria kiemeli, hogy a felülvizsgálat engedélyezése körében is érvényesül a Pp. 2. § (2) bekezdésének az a szabálya, amely szerint a bíróság – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. Ebből következően a felülvizsgálat engedélyezése minden esetben a fél kérelmén alapul, azon a Kúria akkor sem terjeszkedhet túl, ha az engedélyezés vizsgálata körében az ügy érdemére kiható jogszabálysértést észlel [1/2021. (VII. 12.) PK vélemény a felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről (a továbbiakban: PK vélemény) 6. pont].

[12] A Pp. 409. § (2) bekezdés *b*) pontja abban az esetben teszi lehetővé a felülvizsgálat engedélyezését, ha a fél által állított jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés különleges súlya vagy társadalmi jelentősége miatt indokolt. A jelen esetben a másodfokú bíróság a támogatási összeg utolsó 10%-a kifizetésének a felperes által hivatkozott teljesítéstől függetlenül érvényesülő szabályaként tekintett a támogatási szerződés 3.4. és 3.5. pontjában foglalt szerződéses kikötésekre. A keresetet azért utasította el, mert a kifizetésnek a szerződés ezen pontjaiban meghatározott feltételei nem teljesültek. A felülvizsgálati kérelemben a felperes ettől eltérően az általa hivatkozott teljesítés okán bekövetkezett kötelezett kése delmet jelölte meg vizsgálandó jogkérdésként. A felülvizsgálat engedélyezését a jogerős ítéletben vizsgált jogkérdés különleges súlya vagy társadalmi jelentősége indokolhatná. A felperes a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben a felülvizsgálati kérelméhez igazodóan, azaz nem a jogerős ítéletben felvetett jogkérdés tekintetében érvelt. A felülvizsgálati kérelmében hivatkozott jogkérdés különleges súlyát egyébként önmagában az állammal (szerveivel) szembeni perek nagy száma nem alapozhatná meg. A jogkérdés a szerződés tárgyára, a támogatás céljára tekintettel sem mutat túl az egyedi ügyön. A törvény helyes értelmezéséhez fűződő általános társadalmi érdekre hivatkozás nem eredményez a felülvizsgálat engedélyezéséhez szükséges kivételes helyzetet. A bírósági igényérvényesítés lehetőségével kapcsolatban pedig az ügyben nem vetődött fel jogkérdés.

[13] A Pp. 409. § (3) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a felülvizsgálati kérelemmel támadott ítélet a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér. A „közzétett” határozat fogalmát a Pp. 346. § (5) bekezdésére, illetve a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLIX. törvény (Bszi.) 32. § (1) bekezdés *b*) pontjára figyelemmel úgy kell értelmezni, hogy az alatt a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett, 2012. január 1-je után meghozott határozatokat kell érteni (PK vélemény 5. pont). Ha a felülvizsgálattal támadott határozat nem tartalmaz jogértelmezést abban a jogkérdésben, amelyre a felülvizsgálatot kérő fél az engedélyezési okot alapítja, akkor fel sem merülhet annak lehetősége, hogy a Kúria a saját közzétett határozatától való eltérést vizsgálja (BH2021. 165, Kúria Pfv.I.21.312/2020/3.).

[14] Az az elvi jelentőségű jogkérdés, amelyről a Kúria a Pfv.V.20.425/2020/4. számú ítéletében állást foglalt, a jelen ügyben nem merült fel. A felperes felülvizsgálati hivatkozásai a korábbi ügyben kizárólag a 2. számú elállási ok tekintetében lefolytatott szakértői bizonyítást érintették. A Kúria BH2012. 263 számon közzétett, Pfv.VI.21.229/2011/5. számú határozatában az elállási joggal kapcsolatban foglalt állást. A jelen ügyben a határozatban vizsgált jogkérdés nem vetődött fel. A felperes által felülvizsgálattal támadott határozat abban a jogkérdésben sem tartalmaz jogértelmezést, amely a BH2021. 230 számon közzétett eseti döntésben (Pfv.V.20.165/2021/5.) merült fel. Ennek az ügynek a tárgya a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználása volt. A BH2020. 381 számon közzétett határozatban (Kúria Kpfv.VI.39.655/2020/2.) az elvi jelentőségű jogkérdés

– amelyben a Kúria állást foglalt – az volt, hogy a konkrét támogatási ügyben a kifogás elutasítása tárgyában hozott, és a kifizetési kérelmet elutasító, visszafizetést elrendelő döntés vonatkozásában előterjesztett keresetlevél elbírálására a közigazgatási jogvita keretei között vagy polgári perben kerülhet-e sor. A jelen ügy nem vetette fel ezt az elvi jelentőségű jogkérdést. Az eljárásjogi jogkérdéseket illetően a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében a felperes egy kivétellel 2012. január 1-je előtt meghozott határozatokra hivatkozott, amelyek az engedélyezés szempontjából nem minősülnek „közzétett” határozatnak. A BH2013. 119 számon közzétett, Pfv.I.21.274/2011/10. számú döntésében pedig a Kúria nem a másodfokú eljárásra, hanem a felülvizsgálati eljárásra vonatkozóan adott jogértelmezést.

[15] Mindezekre tekintettel a felperes kérelmében hivatkozott egyik okból sem volt engedélyezhető a felülvizsgálat, ezért a Kúria a Pp. 411. § (1)-(2) bekezdése szerint megtagadta a jogerős ítélet felülvizsgálatát.

[16] A végzés ellen a Pp. 407. § (1) bekezdés *d)* pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

Budapest, 2021. október 14.

Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, dr. Magosi Szilvia s.k. előadó bíró, dr. Puskás Péter s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

Sz.Sz.

bírószági ügyintéző